

FOTO MELI

SALVADOR DALÍ EN ELS MEUS RECORDS

No és la primera vegada que escric fent referència a la personalitat artística i humana del pintor Dalí. Tornem, ara, enrera.

Ell tindria aleshores setze anys. Jo en tindria vint-i-dos, i en la modèstia d'un setmanari polític figuerenc d'aquell temps, que jo dirigia, vaig publicar les primeres paraules que potser s'hagin pogut llegir referides al nostre genial pintor, que tanta lletra d'impremta ha fet moure després.

Era un capltard d'un dia qualsevol de l'any. Ens passejàvem per la Rambla amb el meu vell i cada dia més admirat amic Joan Subias, quan aquest em proposà: — Anem a veure en Dalí? — Hi anàrem. Ens rebé en el seu taller que feia frontera amb la Plaça de la Palmera. (Avui la plaça té un altre nom. La palmera ja no hi és, però el record d'aquella tarda que anava caient en desmai sobre la palmera que definia el lloc urbà, no l'he pogut esborrar encara de la meua memòria).

per
Jaume MAURICI

He conviscut sempre amb el record d'un Dalí que, potser inútilment, ell mateix ha volgut desmentir-me. Un Dalí tot ell abocat al defora, ple de neguits i d'austeritat. Un Dalí generós i obert, humil i temorós, però amb els afanys d'una joventut que se sap conscient de la seva força de penetració. Una tímidesa que anava lligada a una autèntica capacitat artística que *ja aleshores podíem definir en ell.*

Recordo amb quina disposició ens anava ensenyant l'obra que tenia ja feta. Recordo també amb quin esbatanament d'ulls l'anàvem admirant nosaltres. Cartons i més cartons, amb cels i terra i mar de l'Empordà de Cadaqués ens eren mostrats pel jove artista. I nosaltres, conscients que iniciàvem una admiració que no s'ha extingit malgrat els tómbos que en tots nosaltres ha donat la vida, sentíem que en aquells moments fèiem història.

Després, els nostres destins o els nostres neguits van bifurcar-se. Hi havia molta distància entre nosaltres. Ell va anar per un costat; jo, per un altre. Els dos havíem sortit cap a París, en èpoques i circumstàncies no coincidents. En Dalí, per començar a guanyar-s'hi una glòria universal; jo, per retornar-ne més conformat, amb la il·lusió de poder retrobar-me amb mi mateix a casa meva. Però això no fou possible, i durant llargues anyades he deambulat fora del meu àmbit passional. Les meves activitats literàries, sempre prou precàries, van acabar per apagar-se durant més de trenta anys. Però, així i tot, he deixat quatre petits volums, amb la meva obra poètica, per als que m'han seguit o m'han comprès.

Van transcórrer més de cinquanta anys sense que pogués establir cap nou contacte amb en Dalí. Potser ell ja m'havia oblidat, però jo no. El destí és inexorable. I ara, depassat de llarg el mig segle, ens hem retrobat altra cop a Figueres, a la llibreria Canet, — un lloc d'encontres agradables —, quan ell hi preparava el seu inenarrable Museu, i em demostrà, amb l'esment d'una indiscreta anècdota, que encara es recordava d'aquell poeta local, que alguna vegada no havia coincidit amb ell, i que avui sent la satisfacció d'expressar en un acte col·lectiu d'homenatge, la seva sincera admiració pel pintor Dalí, amplament definit en el Museu que a la nostra comuna ciutat porta el seu nom.

El nostre temperament col·lectiu es manifesta sempre en totes les seves reaccions. Va il·lustrar, en la seva joventut, llibres d'en Fages de Climent, d'en Puig Pujades, i també de meus. En els seus dibuixos s'identifica amb les vivències pairals i ciutadanes de tots els temps. L'antiga cúpula i el vell campanar de Sant Pere, avui substituïts, posats sota d'un vol de nuvolets que idealitzen les panoràmiques de «L'oncle Vicenç»; els carrers costeruts de Llers, terra de bruixes, per on s'escorre la processó del Dijous Sant; unes atzavares, unes palleres i un fossar, insinuats, més que dibuixats, amb mà destra; la portalada de Santa Maria de Lledó, vista rera d'un reixat de clavells, i el pont de les set arcades de Castelló, s'entronquen amb el meu Dalí de sempre. Aquell Dalí del meu temps de juvenesa, que des d'aleshores he anat admirant i recordant per aquests camins de projecció pròpia, àdhuc sense ell saber-ho.